

N:o 111.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 6 maj 1908.
— — — — Andra Kammaren den 6 — —

*Riksdagens skrifvelse till Konungen angående penninge-
bidrag till värnpliktige, som vårdas för under tjänst-
göring ådragen skada eller sjukdom.*

(Första Kammarens tillfälliga utskotts (N:o 1) utlåtande N:o 10.)
(Andra Kammarens — — (N:o 5) — N:o 14.)

Till Konungen.

Enligt 35 § 2 mom. af värnplikslagen den 14 juni 1901 skall till beväringen hörande värnpliktig under tjänstgöring erhålla underhåll, sjukvård, beklädnad, utredningspersedlar och annan erforderlig utrustning samt dessutom penningebidrag och, där den värnpliktige tillhör antingen sådant truppslag vid hären, hvars tjänstgöring jämlikt 27 § samma lag öfverstiger sammanlagdt tvåhundrafyrtio dagar, eller flottan, särskildt tillskott i penningar för den utbildningstid, som öfverskjuter tvåhundrafyrtio dagar.

Enligt § 57 i kungl. reglementet för arméns aflöning under fred den 11 oktober 1907 bibehållas eller förloras af värnpliktig penningebidrag och penningetillskott i de fall, som uti 25 § samma reglemente angående dagaflöning åt fast anställdt manskap omförmäles, och i sistnämnda § föreskrifves, bland annat, att den, som å sjukhus eller sjukrum åtnjuter portion och sjukvård, icke får under tiden uppbära dagaflöning, såvida han icke till följd af sjukdom måst efter öfnings eller skolas slut

Bih. till Riksd. Prot 1908. 10 saml. 1 Afd. 1 Band. 44 Häft. (N:is 111—114). 1

kvarlämnas å öfningsorten. Motsvarande bestämmelser hafva utfärdats beträffande flottan. Uti § 12 af kungl. förordningen angående aflöning för sjörullföringsområdes befäl och flottans värnpliktige under fredstid m. m. den 5 december 1901, sådan denna § lyder i kungl. kungörelsen den 20 april 1906 stadgas nämligen, bland annat, att beväringssman vid flottan, som under den tid han är inkallad till tjänstgöring är under tjänstgöring afpolletterad till sjukhus eller sjukrum, icke är berättigad att komma i åtnjutande af någon del af det på tiden för bortovaron från öfningarna belöpande penningebidraget.

Uti inom Riksdagen väckta motioner har framställts förslag om sådan ändring i berörda bestämmelser, att värnpliktige vid såväl armén som flottan, hvilka vårdas för under tjänstgöring ådragen skada eller sjukdom, må komma i åtnjutande af det penningebidrag, som tillförsäkrats dem i § 35 värnpliktslagen.

Af ofvannämnda stadganden i värnpliktslagen samt i gällande aflöningsreglementen för armén och flottan i fråga om penningebidrag och penningetillskott åt de värnpliktige framgår, att dessa förmåner blifvit likställda med dagaflöning åt fast anställdt manskap.

Dagaflöning är emellertid en ersättning för tjänstbarheter, som den fast anställde efter aftal åtagit sig för försvarsväsendet. Till sådan ersättning kan penningebidraget icke räknas, då en värnpliktigs deltagande i vapentjänsten är en medborgerlig skyldighet. Penningebidragen till de värnpliktige hafva framkallats af billighetskraf såsom ersättning för den längre tjänstgöringstid, som genom värnpliktslagen ålagts de värnpliktige. I det statsrådsprotokoll, som åtföljde Kungl. Maj:ts proposition till 1901 års Riksdag om ny härordning finnes ock uttaladt, att den i propositionen oförmälda »dagaflöning» till de värnpliktige — hvilket uttryck af Riksdagen ansågs oegentligt och ändrades till »penningebidrag» till de värnpliktige — icke var att anse såsom någon löneersättning, utan afsåg att sätta de värnpliktige i stånd att därmed bestrida förekommande smärre utgifter. Jämte det nyssberörda års Riksdag beslöt höjning af det utaf Kungl. Maj:t föreslagna penningebidraget, bestämde den tillika, att särskildt tillskott i penningar skulle utgå åt de värnpliktige, som hade längre tjänstgöringstid än 240 dagar såsom en ersättning för den tid, tjänstgöringen öfversteg nämnda dagantal, och fastställdes vid en följande riksdag samma ersättningsbelopp.

Af ofvan återgifna bestämmelser och uttalanden om rätt till och ändamålet med penningebidraget och det särskilda penningetillskottet, synes det Riksdagen framgå, att en förändring af förefintliga stadganden, att

värnpliktige, som under tjänstgöring intagits å sjukhus eller sjukrum, skola gå förlustige samma ersättningar, är af behovet påkallad, dock anser Riksdagen, att ifrågavarande ersättningar icke böra ovillkorligen tillerkännas värnpliktig vid hvarje skada eller sjukdom, hvaraf han drabbas under tjänstgöring, utan tillbörlig hänsyn tagas till skadans eller sjukdomens tillkomst och beskaffenhet.

På grund af hvad sålunda anförts, får Riksdagen anhålla, att Eders Kungl. Maj:t täcktes vidtaga sådana ändringar i nu gällande förordningar för värnpliktiges vid armén och flottan aflöning under fredstid, att värnpliktige, som vårdas för under tjänstgöring ådragen skada eller sjukdom, få komma i åtnjutande af det penningebidrag, dem enligt värnpliktslagens 35 § tillförsäkrats.

Stockholm den 6 maj 1908.

Med undersåtlig vördnad.
